

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Profilaktyka uzależnień (Ćw. audytoryjne), PG_00148743						
Kierunek studiów	Pedagogika (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2025/2026		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	1		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Pedagogiki -> Zakład Patologii Społecznej i Resocjalizacji						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		mgr Marta Pięta-Chrystofiak				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		mgr Marta Pięta-Chrystofiak				
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	15.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		0.0		40.0	55
Cel przedmiotu	Poznanie i zrozumienie przez studentów mechanizmów prowadzących do uzależnienia od środków uzależniających i indywidualnego zróżnicowania podatności na uzależnienia, poznanie właściwości i skutków przyjmowania głównych grup substancji uzależniających oraz konsekwencji uzależnień behawioralnych; umiejętność rozpoznania uzależnienia i objawów przyjmowania substancji uzależniających oraz uzależnień behawioralnych. Poznanie przez studentów o rodzajów działań (interwencji) prowadzonych w obszarze ochrony zdrowia psychicznego oraz podstawowych strategii prowadzenia oddziaływań profilaktycznych.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PEDL3_U09] potrafi adekwatnie dobierać, tworzyć i dostosowywać do zróżnicowanych potrzeb uczniów materiały i środki, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz metody pracy w celu samodzielnego projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych, dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych; a także projektować i realizować programy profilaktyczne i wychowawcze z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów oraz skierowane do rodziców/opiekunów i nauczycieli	[K_U09] Student potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności profilaktycznej.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[PEDL3_K03] jest gotowy do budowania relacji opartych na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, a także do podejmowania wyzwań zawodowych i przyjęcia odpowiedzialności za realizację indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki (w tym pełnienia różnych ról oraz współpracy z innymi pedagogami, nauczycielami, specjalistami, rodzicami/opiekunami uczniów i wychowanków oraz innymi członkami społeczności szkolnej/edukacyjnej i lokalnej)	[K_K03] Student jest gotowy do podejmowania działań profilaktycznych w środowisku społecznym i wyzwań zawodowych; jest gotowy do przyjęcia odpowiedzialności za realizację indywidualnych i zespołowych działań profilaktycznych, zarówno o charakterze indywidualnym, jak i zespołowym.	[SK2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[PEDL3_U01] potrafi obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne oraz zjawiska społeczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów	[K_U01] Student potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych; analizuje ich powiązania z różnymi obszarami działalności profilaktycznej w celu rozwiązywania złożonych problemów społecznych pojawiających się w danym środowisku, zwłaszcza potrafi [E. 1R.U4.] analizować edukację w perspektywie profilaktyki uzależnień; charakteryzować rolę szkoły jako środowiska społeczno-wychowawczego oraz środowisko inkluzji społecznej; analizować rolę i zadania nauczycieli, wychowawców, pedagoga szkolnego i pedagoga resocjalizacyjnego, funkcje wychowawcze szkoły; analizować i interpretować problemy wychowawcze we współczesnej szkole i środowisku szkolnym; określać specyfikę procesu nauczania i pracy szkolnej w instytucjach, placówkach systemu oświaty i ośrodkach o charakterze resocjalizacyjno-wychowawczym.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport

	<table><tr><th>Efekt kierunkowy</th><th>Efekt z przedmiotu</th><th>Sposób weryfikacji i oceny efektu</th></tr><tr><td>[PEDL3_W16] zna i rozumie sposoby projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej, a także procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej w różnych placówkach i na różnych etapach edukacji</td><td>[K_W16] Student potrafi scharakteryzować związek pomiędzy zaburzonym procesem komunikowania się interpersonalnego i społecznego, a powstawaniem uzależnień różnego typu. Zna metodykę wykonywania zadań oraz procedury niezbędne przy projektowaniu oddziaływań profilaktycznych skierowanych do grupy osób uzależnionych. Student zna i rozumie [E.1R.W4.] edukację w perspektywie profilaktyki uzależnień, rolę szkoły jako środowiska społeczno-wychowawczego oraz środowisko inkluzji społecznej, rolę i zadania nauczycieli, wychowawców, pedagoga szkolnego i pedagoga resocjalizacyjnego, funkcje wychowawcze szkoły, problemy wychowawcze we współczesnej szkole i środowisku szkolnym, specyfikę procesu nauczania i pracy szkolnej w instytucjach, placówkach systemu oświaty i ośrodkach o charakterze resocjalizacyjno-wychowawczym.</td><td>[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport</td></tr><tr><td>[PEDL3_U03] potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania różnych sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych w odniesieniu do różnych kontekstów działalności pedagogicznej, w szczególności potrafi pracować z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka</td><td>[K_U03] Student potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych w odniesieniu do projektowania oddziaływań o charakterze profilaktycznym.</td><td>[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport</td></tr></table>	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu	[PEDL3_W16] zna i rozumie sposoby projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej, a także procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej w różnych placówkach i na różnych etapach edukacji	[K_W16] Student potrafi scharakteryzować związek pomiędzy zaburzonym procesem komunikowania się interpersonalnego i społecznego, a powstawaniem uzależnień różnego typu. Zna metodykę wykonywania zadań oraz procedury niezbędne przy projektowaniu oddziaływań profilaktycznych skierowanych do grupy osób uzależnionych. Student zna i rozumie [E.1R.W4.] edukację w perspektywie profilaktyki uzależnień, rolę szkoły jako środowiska społeczno-wychowawczego oraz środowisko inkluzji społecznej, rolę i zadania nauczycieli, wychowawców, pedagoga szkolnego i pedagoga resocjalizacyjnego, funkcje wychowawcze szkoły, problemy wychowawcze we współczesnej szkole i środowisku szkolnym, specyfikę procesu nauczania i pracy szkolnej w instytucjach, placówkach systemu oświaty i ośrodkach o charakterze resocjalizacyjno-wychowawczym.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport	[PEDL3_U03] potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania różnych sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych w odniesieniu do różnych kontekstów działalności pedagogicznej, w szczególności potrafi pracować z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka	[K_U03] Student potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych w odniesieniu do projektowania oddziaływań o charakterze profilaktycznym.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport
Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu								
[PEDL3_W16] zna i rozumie sposoby projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej, a także procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej w różnych placówkach i na różnych etapach edukacji	[K_W16] Student potrafi scharakteryzować związek pomiędzy zaburzonym procesem komunikowania się interpersonalnego i społecznego, a powstawaniem uzależnień różnego typu. Zna metodykę wykonywania zadań oraz procedury niezbędne przy projektowaniu oddziaływań profilaktycznych skierowanych do grupy osób uzależnionych. Student zna i rozumie [E.1R.W4.] edukację w perspektywie profilaktyki uzależnień, rolę szkoły jako środowiska społeczno-wychowawczego oraz środowisko inkluzji społecznej, rolę i zadania nauczycieli, wychowawców, pedagoga szkolnego i pedagoga resocjalizacyjnego, funkcje wychowawcze szkoły, problemy wychowawcze we współczesnej szkole i środowisku szkolnym, specyfikę procesu nauczania i pracy szkolnej w instytucjach, placówkach systemu oświaty i ośrodkach o charakterze resocjalizacyjno-wychowawczym.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport								
[PEDL3_U03] potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania różnych sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych w odniesieniu do różnych kontekstów działalności pedagogicznej, w szczególności potrafi pracować z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka	[K_U03] Student potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych w odniesieniu do projektowania oddziaływań o charakterze profilaktycznym.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport								
Treści przedmiotu	1.Przypomnienie rozróżnienia na profilaktykę uniwersalną, selektywną i wskazującą - Zagadnienia definicyjne pojęcia profilaktyki - Umiejętne dobieranie środków profilaktycznych do grup odniesienia oddziaływań. 2.Wskazanie roli szkoły oraz środowiska rodzinnego w projektowaniu oddziaływań o charakterze profilaktycznym 3. Definicja pojęć i diagnozowanie: - substancje psychoaktywne, substancje uzależniające, zależność psychiczna, zależność fizyczna, narkomania - diagnoza uzależnienia 4. Przedstawienie uzależnień od substancji psychoaktywnych - teorie biologiczne - teorie psychologiczne - teorie społeczne uzależnień - nastawienia społeczne wobec uzależnień - rozwój narkomanii na świecie od lat 60 - subkultura narkomańska 5. Nowe uzależnienia: definicja i specyfikacja: nikotynizm, uzależnienie od telefonu, uzależnienie od komputera, uzależnienie od telefonu, ortoreksja i inne zaburzenia jedzenia, pracoholizm, seksoholizm, uzależnienie od zakupów, uzależnienie od hazardu, bigoreksja, tanoreksja.									
Wymagania wstępne i dodatkowe	Posiada podstawową wiedzę ogólną z zakresu profilaktyki, wiedzę na temat konieczności adekwatnego dostosowania i dopasowania metod oddziaływań profilaktycznych do grup osób, wobec których mają być one stosowane.									
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej							
	prezentacja	51.0%	40.0%							
	kolokwium	51.0%	60.0%							

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	• Deptuła M. (red.) (2010), Profilaktyka w grupach ryzyka: Działania, Warszawa: Parpamedia. • Deptuła M., Potorska A., Borsich Sz. (2018), Wczesna profilaktyka problemów w rozwoju psychospołecznym i ryzykownych zachowań dzieci i młodzieży. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. • Miller P. M. (red.) (2013), Terapia uzależnień. Metody oparte na dowodach naukowych. Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego. Warszawa. • Jędrzejko M., Białas T. (2019), Narkotyki i nowe substancje psychoaktywne: zjawisko, zagrożenia, profilaktyka. Warszawa: Oficyna Wydawnicza Aspra. • Szymańska J., (2012). Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki. Ośrodek Rozwoju Edukacji.
	Uzupełniająca lista lektur	• Ostaszewski K. (2017), Edukacja w zapobieganiu zachowaniom ryzykownym. W: Edukacja zdrowotna. Podstawy teoretyczne, metodyka, praktyka. Pod red. Barbary Woynarowskiej. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. • Pedagogika i profilaktyka społeczna: nowe wyzwania, konteksty, problemy. Pod red. nauk.M. Jędrzejko, A. Szwedzika. Milanówek: Centrum Profilaktyki Społecznej - Oficyna Wydawnicza von Velke, 2018. • Rowicka M.(2015). Uzależnienia behawioralne: terapia i profilaktyka. Warszawa: Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii. • Szulc M. (2019), Pozytywny trolling? O roli mediów społecznościowych w profilaktyce uzależnień, "Serwis Informacyjny Uzależnienia", nr 3, s. 1-7.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	profilaktyka, profilaktyka uniwersalna, profilaktyka selektywna, profilaktyka wskazująca, czynniki ryzyka, czynniki chroniące, zachowania ryzykowne, uzależnienie, substancja psychoaktywna	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.